Nama' Perera
B. com (SP)
Advanced Level

ලි ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව | இலங்கைப் பரிட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Stranstatistics අධායයන පොදු සහතික පනු (උසස් පෙළ) විභාගය, 1999 අගෝස්තු கல்லிப் பொதுத் தராதரப்பத்திர(உயர் தர)ப் பரிட்சை. 1999 ஓகஸ்ற் General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1999

වාහපාර සංඛනානය I வணிகப் புள்ளிவிவரவியல் I Business Statistics I

වැ තුනයි / ආன்று மணித்தியாலங்கள் / Three hours

I කොටපෙහි පුශ්න **සියල්ලටම** හා II කොටපෙහි පුශ්න **හතරකට පිළිතුරු** සපයන්න. සංඛාන වගු හා පුස්තාර කඩදාසි සපයනු ඇත. ගණක යන්නු භාවිතයට ඉඩ දෙනු **නොලැබේ**.

I කොටස

(එක් පුශ්නයකට ලකුණු 4 බැගින් මුළු ලකුණු 40 ක් මෙම කොටසට හිමි වේ.)

- වනත දී ඇති එක් එක් පුකාශය සතෳය ද අසතෳය ද යන වග සදහන් කර ඔබේ පිළිතුර සතාථ කිරීමට කරුණු සැකෙවිත් දක්වන්න.
  - (අ) විමසුමට ලක් කරන කෝනුය කුඩා විට සහ ඉහළ මට්ටමේ නිරවදානාවක් අවශා විට වඩාත් සුදුසු වන්නේ ද්විතියික දත්ත වේ.
  - (ආ) පුශ්තාවලී කුමයෙහි සාර්ථකත්වය වැඩි වශයෙන් රදා පවතින්තේ පුතිවාරකයින්ගේ අධාාපත මට්ටමෙහි උසස් බව සහ සාපේක්ෂ වශයෙන් ඒකාකාරි බව මතය.
  - (ඇ) මබගේ අවසාන අධායනයෙන් වඩා විශ්වාසනියන්වයෙන් සුත් පුතිඵල අපේක්ෂා කිරීමට යොදා ගත හැකි උපතුම අතුරින් පූර්ව පරීක්ෂාව යෝගා කුමයකි.
  - (ඉ) ලොරෙන්ස් විකුය මගින් සංගහනයක සාධක දෙකක වහාප්තින්හි විෂමතාව දැක්වේ.
- 2. පහත දැක්වෙත එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අතුරින් **වඩාක් ම පුදුපු පි**ළිතුර තෝරා එයට අ**දාළ අං**කය පැහැදිලිව ලියා දක්වන්න.
  - (අ) කාල ශේණි විවලෳයක අගයන් විශාල සංඛෳාවක් ඇති විට ඒවා විතුනය කිරීමේ දී පුමුඛතාව හිමිවිය යුත්තේ
    - (i) සිරස් තීරු සටහනට

(ii) රේඛා පුස්තාරයට

(iii) පයි සටහනට

- (iv) නිරස් නීරු සටහනට
- (ආ) යම් **සටහනක** තේරීම රඳා පවතින්නේ
  - (i) අධායනයේ අරමුණ

- (ii) දක්තවල ස්වභාවය
- (iii) දැන්වීමට අවශා පණිවිධය
- (iv) ඉහත සියල්ල මතවේ.
- (ඇ) කේන්දික පුවණනාවේ කුමන මිනුමක් අන්නා අගයන්ගේ බලපෑමකට යටත් නොවේ ද?
  - (i) මාතය

(ii) මධාස්ථය

(iii) නයවෙති දශකය

- (iv) ඉගන සියල්ලම
- (ඉ) අගයන් සමූහයක් සාපේක්ෂ වශයෙන් ඒකාකාර යැයි කියනු ලබන්නේ ඒවාට
  - (i) ඉහළ අපකිරණයක්

(ii) ශූතා අපකිරණයක්

(iii) අඩු අපකිරණයක්

(iv) සැණ අපකිරණයක් ඇති විටය.

හිස්තැන පිරවීම සඳහා වඩාත් ම සුදුසු **පදය / පද / පුසාශනය** ලියා දක්වන්න.

- (අ) සාපේක්ෂ සංඛනාතය යනු වනාප්තියක සංඝෞතයක් එම සොප්තියේ .... ට දක්වන අනුෂාතය වේ.
- ලා) අගයන් සමූහයක මධානායෙන් එම එක් එක් අගයන්හි අපගරනයන්ගේ ඓකාෳය ....වේ.
- ·) කේන්දික පුවණතා මිනුම් අතුරින් ....පමණක පමණක අනනා නොවිය හැකි මිනුම වේ. යම් සිද්ධියක සම්භාවිතාව කිසි විටෙකත් .... ව පඩා අඩු නොවේ.

6.

ರ

	121	
4.	පහතු දී	ද ඇති එක් එක් පුකාශය සතා ද අසතා ද යන වග සඳහන් කර ඔබේ පිළිතුර සනාථ කිරීමට සැකෙවින් කරුණු
1 1	දක්වන්	50일(pg, pg, pg, pg, pg, pg, pg, pg, pg, pg,
		අගයන් සමූහයක මධානායෙන් එම එක් එක් අගයන්හි අපගමනයන්හි වර්ගයන්ගේ ඓකායෙහි සාමානාය
		මධානා අපගමනය ලෙස හැදින් වේ.
		අනොහානා වශයෙන් බහිෂ්කාරක සිද්ධි දෙකක් ඇති විට සිද්ධි දෙකම වීමේ සම්භාවිතාව පැමවිටම ශුනා වේ.
	(డ్నా)	A යනු සිද්ධියක් නම් A දී ඇති විට A හි අයම්භාවා යම්භාවිතාව 1 ට සමාන වේ.
	(ন্তু)	ශ්රේණියක එක් එක් අගය "C" නම් වූ නියනයකින් ගුණ කල විට ලැබෙ <mark>න අඑන් ශ්ර</mark> ේණියෙහි විවලන සංගුණකය
		මුල් ශේණියෙහි විචලන සංගුණකයට වඩා වැඩි වේ.
5	2022 7-1	ි ක්වෙන එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අතුරින් වඩාක්ම සුදුසු පිළිතුර තෝරා එයට අදාළ අංකය පැහැදිලිව
	ලියා දක	$ m X \sim N \ \ (8,64)$ නම් සම්මන පුමත විවල $ m y \ Z$
		(i) $Z = \frac{X - 64}{8}$ (ii) $Z = \frac{X - 8}{64}$
		(iii) $Z - X - 8$ (iv) $Z = 8 - X$
		(iii) $Z = \frac{X - 8}{8}$ (iv) $Z = \frac{8 - X}{64}$
		මගින් දෙනු ලබයි.
	(අා)	X යන Y අතර යනයම්බන්ධනා යංගුණාකය 1 නම් එවිට X යන Y අතර යම්බන්ධනාව
		(i) Y , X ට අනුලෝම වශයෙන් සමානුපාන වේ.
		(ii) Y, X ට පුතිලෝම වශයෙන් සමානුපාත වේ.
		(iii) X අගය අඩුවන විට Y අගය වැඩිවෙමින් පවතී.
		(iv) ඉහත කිසිම ආකාර තොවේ.
	(क्र्र)	X සහ Y ස්වායක්ත විට පුනිපායන සංගුණකයෙහි (බෑවුම් සංගුණකයෙහි) අගය
		(i) 0 (ii) 1
		(iii) ∞ (iv) ඕනෑම ධන අගයක් වේ.
		90 - 0 0 0 0 0 7 - 1 100 - KSW
1.87	(কু)	්සම්මන පුමන වකුය යටතේ $Z=\pm 1.96$ රේඛාව ඉක්මවන වර්ග ඵලය. (i) 10% (ii) 2.5% (iii) 5% (iv) 1% වේ.
		(i) 10% (ii) 2.5% (iii) 5% (iv) 1% e5.
		C.483 Sourie Land Land Rest and Side
6.		න පිරවීම සඳහා වඩාත්ම සුදුසු පදය / පද / පුසාශනය ලියා දක්වන්න
	(時)	පොයිසෝන් විචලායක සම්මත අපගමනය 2 නම් එවිට පොයිසෝන් විචලායෙහි මධානායවේ.
	(අා)	නියැදියක යුගල අගයන් පුස්තාරයක ලක්ෂා ලෙස ලකුණු කළවිට සටහනක් ලැබේ.
	(q ₁)	ුවිශේෂිත අගය සංඛාාවක් පමණක් ලබාගන්නා පාාප්තිවාාප්ති වන අතර පුාත්තරයක් තුළ ඕනැලි - විශේෂිත අගය සංඛාාපය දිදු වශයේදි
	(=)	අගයක් ලබා ගත හැකි වාාාප්ති වනප්ති වේ.
	(@) ·	

පාසලක ගුරුවරුත් 25 දෙනෙකු සිටි අතර ඔවුන්ගේ මධාන වෙසස අවුරුදු 30 ක් විය. එක් ගුරුවරයෙක් වයස අවුරුදු 60 දී විශුාම ගිය අතර ඒ වෙනුවට අඑත් ගුරුවරයෙකු පත් කරන ලදී. මේ නිසා පාසෑලෙහි ගුරුවරුන්ගේ මධානාා වයස අවුරුද්දකින් අඩුවිය. අඑන් ගුරුවරයාගේ වයස කීයක් වී ද?

මිතුමක් වේ.

ශිෂායෙකු සංඛාානය පරික්ෂණයෙන් සමන්වීමේ සම්භාවිතාව $\frac{2}{3}$ ක් ද ඔහු සංඛාානය පරික්ෂණය සහ ආර්ථික විදහාව පරීක්ෂණය යන පරීක්ෂණ දෙකින්ම සමන්වීමේ සම්භාවිතාව $\frac{14}{45}$ ක් ද වේ. ඔහු සටන් පිරිසෙයින් එක් පරීක්ෂණයකින් $\sqrt{$ සමන් වීමේ සමහාවිතාව $\frac{4}{5}$ කි. ඔහු ආර්ථික විදහාව පරීක්ෂණයෙන් සම**න්වීමේ සම්**භාවිතාව කොප්මණ ද?

ඉදිරී මාසය සදහා යම් ඒ කුඩා නොගුයක් හෝ විශාල නොගයක් තබා ගැනීමට සිල්ලර වෙළෙන්දෙකු නීරණය කළ යුතු යැයි සිනන්න,ය සඳහා ඔහුගේ ලාහය පහන වගුවෙන් දැක්වෙන ආකාරයට භාණ්ඩය සඳහා වූ ඉල්ලුම් මට්ටම අනුව ර

20	පු තිඵල					
	අඩු ඉල්ලුම	වැඩි ඉල්ලුම				
සු පවත්වා ගැනීම වි පවත්වා ගැනීම	ანე: 4 000 ანე: 1 000	රු: 7 000 රු: 9 500				

ලඩු සහ වැඩි ඉල්ලුමක්සම්භාවිතාවන් ගේ ඇස්තමේන්තු අගයන් පිළිවෙලින් 0.4 සහ 0.6 වේ නම් එක් එක් කුියා පිළිවෙල අනුගමන් <mark>අපේක</mark>ෂින ලාහය සොයන්න. **ඔබගේ තීරණය දක්**වන්න.

විකුණුම් පිළිබඳ අධාභයකතනයක් පහන සඳහන් අඩුතම වර්ග උපනති රේඛාව ලබාගන්නා ලදී.

$$\widehat{Y} = 16 + 2 X$$

(මූල ලක්ෂාය 1995, Xවර්ෂ 1, $\overset{\frown}{ ext{Y}}$ යනු වර්ෂයක දී විකුණන ලද මුළු ඒකක සංඛනාවෙහි නිම්න අගය).

වර්ෂයකට ඒකක 30 ක්තිෂ්පාදනය කිරීමට භෞතික පහසුකම් ආයනනයට ඇති අතර යටත් පිරිසෙයින් ඉදිරි දශකය සඳහාත් ෙඋපනතිය පවතී යැයි ආයතනය විශ්වාස කරයි.

- විකුණන ලද ඒකවහි සාමානා වාර්ෂික වැඩිවීම කොපමණ ද? (0)
- (අා) කුමන වර්ෂයක යෙහි අපේක්ෂිත විකුණුම් දැනට පවතින ධාරිතාවට සමාන වේ ද?
- (ඇ) වසර 2005 දී වණුම් නිමානය කරන්න.

II කොටස (පුශ්ත හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.)

දත්ත එක් රැස් ෑ යොදාගනු ලබන අනෙකුත් තුම හා සසඳහ විට පෞද්ගලික සම්මුඛ **පාකච්ඡා කුමයොදන්න**. (ලකුණු 03 යි)

පුාථමික හා ද්වි පුහවයන් දෙකම ඇති විටෙක යොදාගත යුත්තේ කුමක් ද? ඔබගේ පිළිතුර සතාථ ් හේතු තුනක් දක්වන්න.

(Ca (03 G)

- උපලේඛනයක් හෑියක් අතර වෙනය පහදන්න. මේවා යොදා ගන්නේ කුමක් සඳහා ද?(ලකුණු 03 යි)
- (g) පුශ්නාවලියක් සාගන හැකි පුශ්න වර්ග <mark>තුනක් දක්</mark>වන්න. මේ එ<mark>ක් එක් පු</mark>ශ්න වර්ගය සඳහා නිදසුන් ද්සපයා ඒවායේ වාසි සහ අවාසි සාකච්ඡා කරන්න. (ලක්ඤ් 06 පු)
- බහුගුණ තිරු සර පයි සටහනක් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු මොනවා ද?(ලකුණු 03 යි) ((0)

(හා) ජාල රේඛයක් යෑ? එය නිරු සටහනකින් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ද?

1995 දී කර්මානක සේවකයින් 2000 ක් අතුරින් 1500 ක් ස්ථිර අය වූ අතර ගැහැනු සේවකයින් 300 න් 200 ක් තාවකාලික අය වූහ. 1996 දී සේවක සංඛතාව 2800 දක්වා වැඩි කළ? 2000 ක් පිරිමි සේවකයින් විය. අනෙක් අතට තාවකාලික සේවක සංඛ $\mathbf{x}$ ාව $\mathbf{250}$ දෘ අතර එයින් 150 ක් ගැහැනු අය වූහ. ඉහත සඳහන් දත්ත සුදුසු වගුවක් ආශුයෝ කරන්න.

(C⊐€ 06 3) පුස්තාරික හෝ 🗈 ලෙස දත්ත තිරුපනයන් වගුමය ඉදිරිපත් කිරීම් වලට වඩා කුමන ආකාරවලින් උද (ලකුණු 03 3)

[අනෙක් පිටව බලන්න.

- 13. (අ) හරිත මධානායක භාරයන් යන්නෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ ආරිත මධානායක් යොදා ගැනීමෙන් ලැබෙන වාසි මොනවා ද? හරිත මධානාය යොදුවේස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 05 යි)
  - (ආ) A සහ B නම් වූ ආයතන දෙකක පුහුණු හා නුපුහුණු සේවකුසමග ඔවුන්ගේ වේතන පහත වගුවෙන් දැක්වේ.

a ma jonus " ja '	A	ආයතනය		
සේවක පුවර්ගය	යං ඛහාව	පැයට වේතනය	පැයට වේතනය	
නිධිනිණි ධිනිණි	150 850	රු: 18.00 රු: 13.00	රු: 17.50 රු: 12.50	

එක් එක් ආයතනය සඳහා පැයක සාමානා වේතනය නිර්ණය සේවක පුවර්ග දෙකම සඳහා B ආයතනයෙහි පැයක වේතනය A ආයතනයට වඩා ් ආයතනයෙහි පැයක සාමානා වේතනය A ආයතනයෙහි පැයක සාමානා වේතනය බව පුතිඵල වලින් පෙන්නුම් කරන්නේ ඇයි දැයි හේතු සහිතව පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05 3)

(ඇ) ගම් දෙකක ආදායම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

	ගම්	
	A	
පුද්ගල සංඛනාව	. 600	
<u>පාමානාෳ</u> ආ දාය ම	175	
ආදායමෙහි විචලතාව	100	

- (i) ආදායමේ විවලනය වැඩි කුමන ශුාමයේ ද?
- (ii) ගම් දෙකම එකට සැලකූවිට ගම් දෙකෙහි මුළු ආදායම ද?

(ලකුණ 05 යි)

- 14. (අ) සම්භාවිතාව යන්නෙන් ඔබට වැටහෙන්නේ කුමක් ද? වනාපාරදී මෙම සංකල්පයෙහි වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණ 04 යි)

  - (ඇ) නිෂ්පාදිත ඒකක නොග දෙකක් ඇත. පළමුවන නොගය ඒකකාමන්විත වන අතර දෙවෙනි නොගය ඒකක 50 කින් සමන්විත වේ. පළමු නොගේ සදොස් ඒකක ඇති බවත් දෙවෙනි නොගයෙහි 10% ක් සදොස් ඒකක ඇති බවත් දෑ කාසියක් උඩදමා එහි පුනිඵලය ලෙස හිස ලැබුන හොත් අප පළමු නොගයෙන් ඒකකාාවීව තෝරාගත්තා අතර එසේ නොවුනහොත් දෙවෙනි නොගයෙන් ඒකකයක් සසම්ජා ගතී. තෝරාගත් ඒකකය සදොස් එකක් වීමේ සම්භාවිතාව සොයන්න.
- 15. (අ) ද්විපද වනාප්තිය යන්නෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? කුෂිද්සි යවතේ ද්විපද වනාප්තිය පොයිසෝන් වනාප්තියකින් ආසන්න කළ හැකි ද?
  - (ආ) පහන සඳහන් පිවලාසෙන් සඳහා සොදා ගැනීමට එඩාත් සෝශ**්වීපද, පොයිසෝන්** සහ **පුමක** වාහජනි අතුරින් කුමන සම්භාවිතා වහාජනිය ද?
    - (i) පාලමක් මනින් ගමන් කරන වාහන සංඛ්‍යාව
    - (ii) 100 ක නොගයක ඇති සදොස් ගුවන් විදුලි යන්නු සංඛ
    - (iii) මසක් තුළ කොළඹ නගරයෙහි දිනපනා උෂ්ණත්වය
    - (iv) දිනක් තුළ එක්තරා මංසන්ධියක් හරහා ගමන් කරන වා

(ලකුණ 04 යි)

(ලකුණ 05 යි)

- (ඇ) භාණ්ඩ පුවාහන ආයනනයක වාර්තාවලට අනුව ඔවුන් විසින් බන ඇණවුම් වලින් 5% ක් වැරදි ආකාරයට සිදුවන බව අනාවරණය වී ඇත. ඉඳිදි ඇණවුම් 20ක් සැලසුම් කර ඇන්නම් යටත් පිරිසෙයින් වැරදි ආකාරයේ ඇණවුම් දෙකපම්භාවිතාව
  - (i) ද්වීපද වනාප්තිය ආශුයෙන්
  - (ii) පොයිසෝන් ව්නාප්තිය ආශුයෙන්

ණෙනය කරන්න. $\left[\left(0.95 \right)^{19} = 0.377$ සහ $e^{-1} = 0.368$ ලෙසකල්පනය කළ හැක] $\left[e^{-1} = 0.368 \right]$

16. (අ) පුමත වකුයෙහි පුධාන ලක්ෂණ විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 03 යි)

(අා) ඕනෑම සම්භාවිතා අගයක් ගණනය කිරීමට පුථම යම් පුමන වනාප්තියක් සම්බන්ධයෙන් දැනගැනීමට අවශා තොරතුරු මොනවා ද?

(ලකුණු 02 යි)

(ඇ) විවලායක විශේෂිත අගයක් ලබාගැනීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කිරීම සඳහා පුමන වාාප්තිය යොදා ගත තොහැක්කේ ඇයි?

(ලකුණු 01 යි)

- (ඉ) ස්වයංකුීය පුරවන යන්තුයක් මගින් අසුරනු ලබන ධානා මල්ලක සාමානා බර කි.ගුැ.100ක් වන අතර සම්මන අපගමනය කි.ගුෑ. 0.38 ක් වේ.
  - (i) කි.ගුෑ. 101.50 ට වැඩි සහ කි.ගුෑ. 98.48 ට අඩු බර සහිත මල්ලක් ලැබීමට ඇති සම්භාවිතාව සොයන්න.
  - (ii) කි.ගු. 99 ට අඩු මල්ලක් වෙළෙන්දෙකු පුතික්ෂේප කරයි නම් මඑ 1000 කින් යුත් තොගයක මඑ කීයක් පුතික්ෂේප කරාවි යැයි ඔබ අපේක්ෂා කරන්නේ ද? ඉහත (i) සහ (ii) කොටස්වලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා ඔබට අවශා උපකල්පන මොනවා ද?

(ලකුණු 04 යි)

(ඊ) 60 ට ඉහළින් ලකුණු ලබාගත් අපේක්ෂකයින් 23% ක් සහ 40 ට පහළින් ලකුණු ලබාගත් අපේක්ෂකයින් 21% ක් සිටින ආකාරයට එක්තරා විභාගයක ලකුණු පුමතව වාාප්ත වේ යැයි සොයාගෙන ඇත. ලකුණු වාාප්තියෙහි මධානාය සහ සම්මත අපගමනය සොයන්න. (ල

(ලකුණු 05 යි)

17. (අ) සංඛාන විශ්ලේෂණයෙහි යෙදෙන සංකල්ප දෙකක් ලෙස සහසම්බන්ධතාව සහ පුතිපායනය අතර වෙනස පහදන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ආ) සහසම්බන්ධනා සංගුණකය –1, –0.9, 0, 0.2 සහ 1 යන අවස්ථාවන්හි දී විචලෳ දෙක අතර පවතින සම්බන්ධතාවයෙහි අර්ථය පහදන්න.

(ලකුණු 05 යි)

(ඇ) වර්ෂ කීපයක් තුල රැකියා වියුක්ති පුතිශනය සහ වැටුප් වෙනස් වීමේ පුතිශනය පහන සඳහන් දත්ත මගින් පෙන්නුම් කරයි.

රැකියා වියුක්ති පුතිශතය (X)	1.6	2.2	2.3	1.7	1.6	2.1	2.6	1.7	1.5	1.6
වැවුප් වෙනස්වීමේ පුතිශතය (Y)	5.0	3.2	2.7	2.1	4.1	2.7	2.9	4.6	3.5	4.4

- (i) X සහ Y අතර ගුණිත සූර්ණ සහසම්බන්ධතා සංගුණකය ගණනය කරන්න. $\left(\sum X = 18.9, \sum Y = 35.2, \sum X^2 = 37.01, \sum Y^2 = 132.22, \sum XY = 64.7$ යන පුතිඵල ඔබට යොදා ගත හැකිය $\right)$
- (ii) අඩු රැකියා ව්යුක්තියක් සහ අඩු වැටුප් උද්ධමන අනුපාතිකයක් එකට පැවතිය නොහැකි යැයි අදහසක් පවති.

ඉහත සඳහන් අදහස සනාථ කරන්නේ යැයි ඔබ සිනන්නේ ද? නැනහොත් නොසිනන්නේ ද? යන්න ලුහුඩින් පැහැදිලි කිරීම සඳහා වැඩිදුර ගුණනය නොකර ඔබගේ සහසම්බන්ධනා සංගුණකය යොදාගන්න.

(ලකුණු 06 යි)